GIÁO DỤC LÒNG BIẾT ƠN CHO HỌC SINH Ở MỘT SỐ TRƯỜNG TIỂU HỌC TẠI QUẬN CẦU GIẤY, THÀNH PHỐ HÀ NỘI THÔNG QUA DẠY HỌC MÔN ĐẠO ĐỨC

NGUYỄN THỊ THU HOÀI
Trường Tiểu học Lý Thái Tổ, quận Cầu Giấy, Hà Nội

Nhận bài ngày 20/02/2025. Sửa chữa xong 28/02/2025. Duyệt đăng 03/3/2025.

Abstract

Gratitude education is an essential component of primary education, helping students shape their character, appreciate moral values, and develop a sense of responsibility. The article presents the education of gratitude for students in some primary schools in Cau Giay District, Hanoi City through Ethics teaching. Survey results indicate that most administrators and teachers recognize the importance of gratitude education. However, its implementation faces challenges such as limited teaching time, a lack of specialized materials, and insufficient experiential activities.

Keywords: *Education, gratitude, gratitude education, Ethics, students, primary school.*

1. Đặt vấn đề

Lòng biết ơn là giá trị đạo đức cốt lõi, định hình nhân cách và ảnh hưởng đến hành vi con người. Đây không chỉ là phẩm chất quan trọng mà còn là nền tảng giúp mỗi cá nhân sống có trách nhiệm, trân trọng những điều tốt đẹp. Trong văn hóa Việt Nam, lòng biết ơn thể hiện qua đạo lý "uống nước nhớ nguồn", "ăn quả nhớ kẻ trồng cây", là nét đẹp truyền thống được gìn giữ qua nhiều thế hệ. Tuy nhiên, lòng biết ơn không tự nhiên hình thành mà cần được giáo dục, nuôi dưỡng. Trong bối cảnh đổi mới giáo dục, bên cạnh truyền thụ tri thức nhà trường cần chú trọng rèn luyện đạo đức, xây dựng lối sống lành mạnh và giáo dục lòng biết ơn ngay từ bậc tiểu học. Điều này giúp học sinh (HS) trân trọng cha mẹ, thầy cô, bạn bè và những người xung quanh, từ đó hình thành nhân cách tốt, sống có trách nhiệm.

Môn Đạo đức ở tiểu học giữ vai trò quan trọng trong việc định hướng hành vi, giúp HS hiểu và thực hành những chuẩn mực đạo đức. Qua các bài học và hoạt động trải nghiệm, các em học cách thể hiện lòng biết ơn qua hành động cụ thể, phát triển thái độ sống tích cực. Tuy nhiên, giáo dục đạo đức nói chung và lòng biết ơn nói riêng chưa được chú trọng đúng mức. Nhiều phụ huynh, giáo viên (GV) tập trung vào thành tích học tập mà xem nhẹ rèn luyện nhân cách, dẫn đến tình trạng HS thiếu sự trân trọng, thậm chí có hành vi "vô ơn" với cha mẹ, thầy cô. Nếu không có biện pháp kịp thời, điều này có thể ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển nhân cách, đi ngược lại mục tiêu giáo dục toàn diện. Từ thực tiễn trên, nghiên cứu về giáo dục lòng biết ơn cho HS tiểu học là cần thiết và có ý nghĩa quan trọng. Bài viết đề cập đến giáo dục lòng biết ơn cho HS ở một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội thông qua dạy học môn Đạo đức. Nghiên cứu nhằm đánh giá thực trạng, xác định những khó khăn và đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục lòng biết ơn, góp phần xây dựng môi trường học tập nhân văn và toàn diện.

Email: hoainguyen1510gvth@gmail.com

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm

2.1.1. Khái niệm "Lòng biết ơn"

Lòng biết ơn được coi là một giá trị nhân văn mang tính chuẩn mực của nhân cách và đời sống xã hội, định hướng cho mọi hành vi ứng xử của con người [1]. Theo Froh và cộng sự (2008) lòng biết ơn được coi là một cảm xúc phức tạp [2] và dễ bị ảnh hưởng bởi yếu tố văn hóa và đòi hỏi các khả năng nhận thức ở mức độ cao hơn [3]. Tác giả Trần Văn Khánh, Hoàng Thanh Thúy (2024) quan niệm "lòng biết ơn" là một phẩm chất đạo đức, thể hiện tính người: Lòng biết ơn là phẩm chất đạo đức, thể hiện sự ghi nhớ, trân quý sự giúp đỡ của người khác dành cho mình; là sự chăm sóc, kính yêu, giúp đỡ đối với những người đã giúp đỡ, dạy dỗ mình; trân trọng với những thành quả lao động của cha ông để lại thông qua nhận thức, thái độ và hành vi tích cực của họ [4].

Từ các quan điểm trên, chúng tôi cho rằng: *"Lòng biết ơn là phẩm chất đạo đức quan trọng, thể hiện ở sự nhận thức, trân trọng, ghi nhớ và đáp lại những điều tốt đẹp mà một cá nhân nhận được từ người khác hoặc cộng đồng, xã hội. Đây là sự kết hợp giữa nhận thức, thái độ và hành vi, không chỉ dừng lại ở việc tri ân cá nhân mà còn mở rộng đến sự trân trọng giá trị văn hóa, truyền thống. Lòng biết ơn không nhất thiết gắn với nghĩa vụ hoàn trả vật chất mà được thể hiện qua hành động thiện chí, chia sẻ và đóng góp tích cực, góp phần xây dựng một xã hội nhân văn".*

2.1.2. Khái niệm "Giáo dục lòng biết ơn"

"Giáo dục lòng biết ơn là quá trình đưa lòng biết ơn vào môi trường học đường một cách có chủ đích, giúp hình thành, phát triển nhân cách toàn diện cho HS" [5]. Đó là quá trình giúp cá nhân nhận thức được và trân trọng những gì mình có, thay vì chỉ tập trung vào những gì chưa đạt được, từ đó nâng cao hạnh phúc và sự hài lòng trong cuộc sống" [6]. Theo Lê Thị Nhung (2022), "Giáo dục lòng biết ơn là việc hình thành và phát triển ở trẻ khả năng nhận thức và đánh giá cao những điều tốt đẹp trong cuộc sống, góp phần phát triển toàn diện nhân cách" [1]. Từ các khái niệm trên, chúng tôi cho rằng: *"Giáo dục lòng biết ơn là quá trình có chủ đích giúp cá nhân nhận thức, trân trọng và thể hiện lòng biết ơn đối với những điều tốt đẹp trong cuộc sống. Quá trình này không chỉ nâng cao hạnh phúc, sức khỏe tinh thần mà còn góp phần phát triển nhân cách toàn diện, tăng cường mối quan hệ xã hội và thúc đẩy hành động tích cực, từ đó tạo ra môi trường sống và học tập nhân văn, gắn kết".*

2.1.3. Khái niệm "Giáo dục lòng biết ơn cho HS tiểu học"

Là quá trình có chủ đích giúp HS từ lớp 1 đến lớp 5 nhận thức, trân trọng và thể hiện lòng biết ơn đối với những điều tốt đẹp trong cuộc sống.

2.1.4. Khái niệm "Giáo dục lòng biết ơn cho HS tiểu học thông qua dạy học môn Đạo đức"

Từ các khái niệm trên chúng tôi cho rằng: *"Giáo dục lòng biết ơn cho HS tiểu học thông qua dạy học môn Đạo đức là quá trình có chủ đích giúp HS từ lớp 1 đến lớp 5 nhận thức, trân trọng và thể hiện lòng biết ơn đối với những điều tốt đẹp trong cuộc sống. Quá trình này được thực hiện thông qua hoạt động dạy học môn Đạo đức, trong đó giáo viên (GV) và HS cùng tham gia một cách tích cực để tiếp thu, rèn luyện và ứng dụng kiến thức, kỹ năng về lòng biết ơn vào thực tiễn".*

2.2. Thực tiễn giáo dục lòng biết ơn cho học sinh ở một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội thông qua dạy học môn Đạo đức

Để tìm hiểu thực tiễn giáo dục lòng biết ơn cho HS ở một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội thông qua dạy học môn Đạo đức tác giả tiến hành nghiên cứu 216 cán bộ quản lí (CBQL) và GV ở 5 trường Tiểu học ở quận Cầu Giấy, Hà Nội (Yên Hòa; Trung Hòa, Nam Trung Yên, Nguyễn Siêu, Lý Thái Tổ) trong năm học 2023-2024 bằng nhiều phương pháp nghiên cứu như: Điều tra bằng bảng hỏi, phỏng vấn sâu, tổng kết kinh nghiệm giáo dục và thống kê toán học. Kết quả như sau:

- Phần lớn CBQL và GV đều nhận thức rõ vai trò quan trọng của giáo dục lòng biết ơn trong việc hình thành nhân cách HS tiểu học. 91,6% số người tham gia khảo sát (tương đương 198 người) đánh

giá giáo dục lòng biết ơn là quan trọng hoặc rất quan trọng, Không có GV nào đánh giá ở mức ít quan trọng hoặc không quan trọng.

- CBQL và GV đều nhận thức rõ vai trò của môn Đạo đức trong việc truyền tải giá trị này và mong muốn có thêm nhiều phương pháp giảng dạy sáng tạo giúp HS tiếp thu hiệu quả hơn.

- Bên cạnh nhận thức rõ về tầm quan trọng của giáo dục lòng biết ơn, một số CBQL và GV cũng chia sẻ những khó khăn khi triển khai nội dung này trong thực tế giảng dạy, bao gồm: Thời lượng giảng dạy còn hạn chế, nội dung giáo dục lòng biết ơn được tích hợp trong chương trình Đạo đức nhưng chưa có nhiều tiết học chuyên biệt để HS trải nghiệm và thực hành. Một số trường gặp hạn chế về nguồn lực và điều kiện để tổ chức các hoạt động thực tế giúp HS thực hành lòng biết ơn như tham quan, giao lưu hoặc các chương trình thiện nguyện. Chưa có nhiều tài liệu giảng dạy chuyên sâu: GV mong muốn có thêm tài liệu tham khảo, tình huống thực tế và phương pháp giảng dạy đổi mới giúp cho bài học về lòng biết ơn trở nên sinh động hơn. Một số HS chưa hình thành thói quen thể hiện lòng biết ơn do chưa được giáo dục thường xuyên từ gia đình hoặc chịu ảnh hưởng từ các yếu tố xã hội.

2.3. Kinh nghiệm của một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Hà Nội về giáo dục lòng biết ơn cho học sinh

2.3.1. Thiết kế và sử dụng tình huống giáo dục trong các giờ dạy Đạo đức để giáo dục lòng biết ơn cho học sinh

Giáo dục lòng biết ơn là một trong những nội dung quan trọng trong chương trình giáo dục đạo đức tại một số trường tiểu học ở quận Cầu Giấy, Hà Nội. Nhằm giúp HS không chỉ hiểu về lòng biết ơn mà còn biết cách thể hiện qua hành động, nhiều trường đã áp dụng phương pháp thiết kế và sử dụng các tình huống giáo dục trong giờ học Đạo đức. Một số Trường Tiểu học như: Yên Hòa, Trung Hòa, Nguyễn Siêu đã có những cách tiếp cận sáng tạo, hiệu quả trong việc lồng ghép nội dung giáo dục lòng biết ơn vào các tiết học. Cụ thể:

Tại Trường Tiểu học Yên Hòa, GV đã kết hợp phương pháp kể chuyện có cảm xúc với các tình huống giáo dục để tạo sự đồng cảm và gắn kết của HS với bài học. Khi dạy chủ đề "Biết ơn cha mẹ", GV kể một câu chuyện về người mẹ làm việc vất vả để chăm lo cho con nhưng đứa trẻ chưa nhận ra điều đó. Sau đó, HS được giao nhiệm vụ đóng vai nhân vật và thảo luận về cách thể hiện lòng biết ơn với cha mẹ. Qua hoạt động này, các em không chỉ nhận thức được ý nghĩa của lòng biết ơn mà còn rèn luyện kỹ năng giao tiếp và thể hiện tình cảm với gia đình. Ngoài ra, nhà trường còn tổ chức hoạt động viết thư cảm ơn, trong đó HS viết thư gửi đến cha mẹ, thầy cô hoặc bạn bè để bày tỏ sự trân trọng và lòng biết ơn. Điều này giúp các em thực hành cách biểu đạt cảm xúc bằng ngôn ngữ và nâng cao khả năng tư duy đạo đức.

Bên cạnh đó, GV chú trọng phương pháp thảo luận nhóm và đóng vai để giải quyết tình huống trong giờ học Đạo đức. Khi dạy về "Biết ơn thầy cô", HS được chia thành các nhóm nhỏ và nhận các tình huống như: "Một HS không nói lời cảm ơn khi thầy cô giúp đỡ"; "Một lớp học không chú ý khi cô giáo đang giảng bài"; "Một HS nhận được sự giúp đỡ của thầy cô nhưng không trân trọng"… Sau khi thảo luận, mỗi nhóm sẽ đóng vai và trình bày cách giải quyết phù hợp. Hoạt động này giúp HS hiểu rõ hơn về những hành động thể hiện lòng biết ơn, đồng thời phát triển kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm và tư duy phản biện. Nhà trường cũng tổ chức hoạt động "Lời cảm ơn mỗi ngày", khuyến khích HS viết hoặc nói lời cảm ơn với những người đã giúp đỡ mình trong học tập và cuộc sống. Hoạt động này giúp tạo nên môi trường học đường thân thiện và giàu tính nhân văn.

Tại Tại Trường Tiểu học Trung Hòa, GV chú trọng tích hợp giáo dục lòng biết ơn vào các hoạt động trải nghiệm thực tế. Khi dạy về "Biết ơn những người lao động", nhà trường tổ chức cho HS quan sát và tìm hiểu công việc của các bác bảo vệ, cô lao công trong trường. Sau đó, các em được giao nhiệm vụ viết cảm nhận và đưa ra các hành động thể hiện sự biết ơn, chẳng hạn như: giữ gìn vệ sinh lớp học, giúp đỡ bác bảo vệ trong những công việc nhỏ. Bên cạnh đó, GV còn thiết kế tình huống thực tế như: *"Một HS vô tình làm rơi rác nhưng không nhặt lên, cô lao công phải dọn dẹp"; "Một bạn quên chào bác bảo vệ khi ra về".* HS sẽ

thảo luận và đưa ra cách hành xử phù hợp, giúp các em hiểu được giá trị của lòng biết ơn trong đời sống hàng ngày. Ngoài ra, GV còn áp dụng công nghệ thông tin vào giáo dục lòng biết ơn bằng cách sử dụng video và phim ngắn để minh họa cho các tình huống giáo dục. Khi dạy về "Biết ơn bạn bè", GV chiếu một đoạn phim về tình bạn, trong đó một HS được bạn giúp đỡ nhưng quên nói lời cảm ơn. Sau khi xem, HS sẽ thảo luận về cách thể hiện lòng biết ơn trong tình bạn và tự đặt ra cam kết về hành động của mình trong thực tế. Bên cạnh đó, nhà trường còn tổ chức hoạt động sân khấu hóa, trong đó HS tự xây dựng kịch bản và đóng vai các nhân vật trong các tình huống giáo dục lòng biết ơn. Hoạt động này giúp các em nhập vai, hiểu sâu sắc hơn về giá trị của lòng biết ơn và ghi nhớ bài học lâu dài.

Tại Trường Tiểu học Lý Thái Tổ, các tình huống giáo dục về lòng biết ơn không chỉ được lồng ghép vào tiết Đạo đức mà còn trở thành một phần của sinh hoạt lớp và tiết đọc sách. Trong các buổi sinh hoạt lớp, GV đưa ra tình huống thực tế như: *"Một HS không quan tâm đến công sức của cha mẹ"; "Một bạn nhận được sự giúp đỡ nhưng không biết cách thể hiện lòng biết ơn".* Sau đó, HS sẽ cùng thảo luận, rút ra bài học và chia sẻ những hành động cụ thể mà mình có thể thực hiện. Ngoài ra, nhà trường còn khuyến khích HS đọc sách về chủ đề lòng biết ơn như các câu chuyện về tấm gương hiếu thảo, sự tri ân trong cuộc sống. Sau khi đọc, các em sẽ viết lại suy nghĩ của mình hoặc chia sẻ với bạn bè, giúp nâng cao khả năng diễn đạt và tư duy đạo đức.

Những kinh nghiệm trên đã mang lại hiệu quả tích cực trong việc giáo dục lòng biết ơn cho HS. Việc lồng ghép các tình huống thực tế vào bài giảng không chỉ giúp HS hiểu rõ ý nghĩa của lòng biết ơn mà còn tạo điều kiện để các em rèn luyện kỹ năng giao tiếp, tư duy phản biện và phát triển nhân cách toàn diện. Mỗi trường có một cách tiếp cận khác nhau, từ kể chuyện có cảm xúc, thảo luận nhóm, đóng vai, sân khấu hóa, ứng dụng công nghệ, tổ chức hoạt động trải nghiệm thực tế đến lồng ghép vào sinh hoạt lớp và tiết đọc sách. Sự đa dạng trong phương pháp giáo dục này đã giúp HS không chỉ tiếp thu bài học một cách tự nhiên mà còn biến lòng biết ơn thành một phần trong thói quen ứng xử hàng ngày.

2.3.2. Tổ chức cho học sinh tiểu học sưu tầm, chia sẻ, thảo luận các câu chuyện về lòng biết ơn và trải nghiệm của bản thân về lòng biết ơn

Giáo dục lòng biết ơn cho HS tiểu học không chỉ dừng lại ở những bài giảng lý thuyết mà cần có những hoạt động thực tế để các em có cơ hội thể hiện suy nghĩ và trải nghiệm giá trị này trong cuộc sống. Một trong những phương pháp hiệu quả được một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Hà Nội áp dụng thành công là tổ chức cho HS sưu tầm, chia sẻ, thảo luận các câu chuyện về lòng biết ơn và trải nghiệm cá nhân. Cách làm này giúp HS hiểu sâu sắc hơn về lòng biết ơn thông qua những câu chuyện thực tế, đồng thời rèn luyện kỹ năng giao tiếp, tư duy phản biện và khả năng trình bày ý kiến trước tập thể. Kinh nghiệm này đã được một số Trường Tiểu học như Nam Trung Yên, Nguyễn Siêu và Lý Thái Tổ áp dụng thành công. Cụ thể như sau:

Tại Trường Tiểu học Nam Trung Yên, hoạt động "Ngày hội kể chuyện về lòng biết ơn" được tổ chức thường xuyên trong các giờ sinh hoạt lớp và các sự kiện đặc biệt như Ngày Nhà giáo Việt Nam (20/11), Ngày Gia đình Việt Nam (28/6) hay Ngày Thương binh Liệt sĩ (27/7). HS được giao nhiệm vụ sưu tầm các câu chuyện về lòng biết ơn từ sách, báo, Internet hoặc qua những trải nghiệm cá nhân, sau đó ghi chép lại và trình bày trước lớp. Trong các tiết học Đạo đức hoặc Hoạt động trải nghiệm, mỗi HS kể lại câu chuyện mà mình sưu tầm hoặc chia sẻ về một lần bản thân thể hiện lòng biết ơn với cha mẹ, thầy cô hoặc bạn bè. GV và bạn bè trong lớp sẽ đặt câu hỏi, đưa ra nhận xét và thảo luận về bài học rút ra từ câu chuyện. Thông qua hoạt động này, HS không chỉ nâng cao khả năng kể chuyện, trình bày ý kiến cá nhân mà còn nhận thức sâu sắc hơn về giá trị của lòng biết ơn trong cuộc sống hàng ngày.

Bên cạnh đó, nhà trường còn áp dụng sáng kiến "Hộp thư lòng biết ơn" như một cách để khuyến khích HS thể hiện lòng tri ân một cách tự nhiên. Mỗi lớp có một hộp thư, nơi HS có thể viết thư hoặc mẩu giấy nhỏ ghi lại những câu chuyện về lòng biết ơn mà các em từng chứng kiến hoặc trải nghiệm. Mỗi tuần, GV chọn một số lá thư tiêu biểu để đọc trước lớp và tổ chức thảo luận về ý nghĩa của câu chuyện. Ngoài ra, HS cũng có thể viết thư cảm ơn gửi đến cha mẹ, thầy cô, bạn bè hoặc những người

đã giúp đỡ mình. Cách làm này giúp HS có thói quen suy nghĩ và trân trọng những điều tốt đẹp, đồng thời nâng cao khả năng diễn đạt và giao tiếp thông qua ngôn ngữ viết.

Tại Trường Tiểu học Nguyễn Siêu, hoạt động "Cùng nhau lan tỏa lòng biết ơn" được triển khai trong các tiết học Đạo đức và Hoạt động trải nghiệm, tạo điều kiện để HS không chỉ chia sẻ câu chuyện mà còn có cơ hội thực hành những hành động tri ân thực tế. HS chia thành nhóm nhỏ, mỗi nhóm sưu tầm một câu chuyện về lòng biết ơn từ sách, báo hoặc qua lời kể của người thân. Sau khi trình bày câu chuyện trước lớp, HS thảo luận về bài học rút ra và đề xuất các hành động thể hiện lòng biết ơn trong đời sống hàng ngày. Để nâng cao trải nghiệm, HS được giao nhiệm vụ thực hiện một hành động biết ơn thực tế như giúp đỡ cha mẹ làm việc nhà, viết thư cảm ơn thầy cô hoặc tặng một món quà nhỏ do chính tay mình làm. Hoạt động này không chỉ giúp HS hiểu rõ hơn về giá trị của lòng biết ơn mà còn rèn luyện tinh thần trách nhiệm và sự quan tâm đến người khác. Ngoài ra, nhà trường còn triển khai hoạt động "Chia sẻ khoảnh khắc biết ơn", khuyến khích HS ghi lại những khoảnh khắc mà mình cảm nhận được lòng biết ơn trong cuộc sống hàng ngày. HS có thể thể hiện câu chuyện của mình thông qua nhiều hình thức khác nhau: viết nhật ký, vẽ tranh, làm video hoặc kể lại trước lớp. GV tổ chức buổi chia sẻ nhóm, nơi HS lần lượt trình bày câu chuyện của mình và trao đổi ý kiến về các bài học rút ra. Nhà trường cũng khuyến khích HS lan tỏa lòng biết ơn bằng cách viết thư hoặc gửi video cảm ơn đến những người thân yêu của mình. Phương pháp này không chỉ giúp HS bày tỏ lòng biết ơn một cách chân thành mà còn phát triển khả năng sáng tạo và kỹ năng giao tiếp.

Tại Trường Tiểu học Lý Thái Tổ, chuyên đề "Câu chuyện về lòng biết ơn" được tổ chức như một hoạt động định kỳ, giúp HS có cơ hội học hỏi và thực hành lòng biết ơn một cách sâu sắc. Mỗi tháng, lớp học tổ chức một buổi kể chuyện theo chủ đề, nơi HS chia sẻ những câu chuyện về lòng biết ơn đối với cha mẹ, thầy cô, bạn bè và những người xung quanh. Sau khi kể chuyện, GV đặt câu hỏi mở để HS thảo luận, đưa ra quan điểm và liên hệ với những tình huống thực tế mà các em đã trải qua. Một số HS còn viết bài cảm nhận sau mỗi buổi chuyên đề, giúp các em có cơ hội suy nghĩ sâu hơn về giá trị của lòng biết ơn trong cuộc sống. Nhờ vào phương pháp này, HS không chỉ phát triển tư duy đạo đức mà còn rèn luyện kỹ năng trình bày, diễn đạt ý tưởng và làm việc nhóm.

Những kinh nghiệm thực tiễn từ một số trường trên cho thấy việc tổ chức cho HS sưu tầm, chia sẻ, thảo luận các câu chuyện về lòng biết ơn và trải nghiệm cá nhân là một phương pháp giáo dục hiệu quả không chỉ giúp HS hiểu sâu sắc hơn về ý nghĩa của lòng biết ơn mà còn rèn luyện các kỹ năng giao tiếp, tư duy phản biện và tinh thần trách nhiệm đối với cộng đồng. Các hoạt động như ngày hội kể chuyện, hộp thư lòng biết ơn, trải nghiệm thực tế, chia sẻ khoảnh khắc và chuyên đề giáo dục đã góp phần tạo nên môi trường học tập tích cực, nơi HS không chỉ học cách nói lời cảm ơn mà còn biết trân trọng những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống hàng ngày. Những kinh nghiệm này có thể trở thành mô hình tham khảo hữu ích cho các cơ sở giáo dục khác trong việc giáo dục nhân cách và xây dựng văn hóa biết ơn trong trường học.

3. Kết luận

Giáo dục lòng biết ơn là một nội dung quan trọng trong chương trình giảng dạy ở bậc tiểu học, giúp HS hình thành nhân cách tốt, trân trọng những giá trị đạo đức và phát triển ý thức trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và xã hội. Thông qua dạy học môn Đạo đức, một số trường tiểu học tại quận Cầu Giấy, Hà Nội đã áp dụng nhiều phương pháp giảng dạy sáng tạo, giúp HS không chỉ nhận thức mà còn rèn luyện và thể hiện lòng biết ơn trong cuộc sống hàng ngày.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, đa số CBQL và GV nhận thức rõ vai trò của giáo dục lòng biết ơn trong việc định hướng hành vi và phát triển nhân cách HS. Tuy nhiên, việc triển khai giáo dục lòng biết ơn vẫn gặp một số khó khăn như thời lượng giảng dạy hạn chế, thiếu tài liệu chuyên sâu, ít hoạt động trải nghiệm thực tế. Do đó, cần có sự điều chỉnh trong chương trình, tăng cường phương pháp dạy học tích cực và lồng ghép nội dung giáo dục lòng biết ơn vào các hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm sáng tạo. Những kinh nghiệm thực tiễn từ một số trường tiểu học ở quận Cầu Giấy, Hà Nội đã cho thấy hiệu quả của việc sử dụng các tình huống giáo dục, tổ chức kể chuyện, thảo luận nhóm và thực hành lòng

biết ơn thông qua các hoạt động thực tế. Việc kết hợp đa dạng các phương pháp như đóng vai, viết thư cảm ơn, hộp thư lòng biết ơn, sân khấu hóa và tích hợp công nghệ vào giảng dạy đã giúp HS hiểu sâu sắc hơn về giá trị của lòng biết ơn và hình thành thói quen thể hiện sự tri ân một cách tự nhiên. Để nâng cao hiệu quả giáo dục lòng biết ơn cần có sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc rèn luyện thói quen biết ơn cho HS từ nhỏ. Đồng thời, chương trình giảng dạy cần được điều chỉnh theo hướng mở rộng nội dung thực hành, tăng cường tính trải nghiệm và tạo điều kiện để HS áp dụng những bài học về lòng biết ơn vào thực tế cuộc sống.

Tài liệu tham khảo

[1] Lê Thị Nhung (2022), *Giáo dục lòng biết ơn cho trẻ mầm non: Nhìn từ một số nghiên cứu trên thế giới*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, tập 19, số 09, tr. 57-62.

[2] Froh, J. J., Sefick, W. J., & Emmons, R. A. (2008), *Counting blessings in early adolescents: An experimental study of gratitude and subjective well-being (Nuôi dưỡng lòng biết ơn ở thanh thiếu niên sớm: Nghiên cứu thực nghiệm về mối liên hệ giữa lòng biết ơn và hạnh phúc chủ quan).* Journal of School Psychology (Tạp chí Tâm lý học Trường học), Vo 46 (2), pp. 213-233. Doi: 10.1016/j.jsp.2007.03.005.

[3] Michaelson, L., & Lewis, M. (1985), *What do children know about emotions and when do they know it? (Trẻ em hiểu gì về cảm xúc và khi nào chúng nhận thức được điều đó).* In M. Lewis & C. Saarni (Eds.), The socialization of emotions (Quá trình xã hội hóa cảm xúc), pp. 117-140. New York, NY: Plenu.

[4] Trần Văn Khánh, Hoàng Thanh Thúy (2024), *Xây dựng quy trình giáo dục lòng biết ơn cho thiếu niên phật tử theo tiếp cận trải nghiệm,* Tạp chí Giáo dục, số 24 (số đặc biệt 2), tr. 351-355.

[5] Howells, K. (2012). *Gratitude in education: A radical view (Lòng biết ơn trong giáo dục: Một góc nhìn cấp tiến).* Springer Science & Business Media.

[6] Nguyễn Phước Cát Tường, Trần Thị Tú Anh, Đinh Thị Hồng Vân, Nguyễn Tuấn Vĩnh Nguyễn Thị Quỳnh Anh, Nguyễn Ngọc Quỳnh Anh (2023*), Giáo dục lòng biết ơn vì hạnh phúc của trẻ em - Nhìn từ một số nghiên cứu thực chứng trên thế giới*, Kỷ yếu Hội nghị Khoa học Quốc tế về Trường học Hạnh phúc lần thứ nhất, tr. 363-372.

ÁP DỤNG CHUẨN MỰC BÁO CÁO...

Tiếp theo trang 115

3. Kết luận

Phát triển kế toán hướng theo IFRS là điều tất yếu trong bối cảnh toàn cầu hóa và đặc biệt trong bối cảnh Việt Nam gia nhập TPP. Tuy nhiên, các trường đại học, nơi cung cấp nguồn nhân lực đầu ra cho xã hội lại chưa đưa vào chương trình đào tạo các nội dung của IFRS dẫn đến hầu hết SV khi ra trường chưa được trang bị kiến thức về IFRS. Những người làm công tác kế toán tại DN cũng chưa được đào tạo IFRS, do thiếu các cơ sở đào tạo có đủ trình độ hiểu biết chuyên sâu về IFRS. Hiện chỉ có một vài tổ chức nghề nghiệp quốc tế như ACCA, ICAEW, CPA Australia có chương trình đào tạo nhưng số lượng người tham dự chưa nhiều, chưa phổ biến rộng. Thực tế cho thấy, việc tiến tới áp dụng IFRS tại Việt Nam phải được đi cùng với kế hoạch đào tạo kế toán - một vấn đề được coi là chìa khóa cho sự thành công trong quá trình hướng về IFRS. Do đó, rất cần thiết phải thay đổi phương pháp ĐTKT, chương trình giảng dạy theo hướng tiếp cận IFRS tại các trường đại học hiện nay nhằm đáp ứng được yêu cầu hội nhập sâu, rộng. Mặc dù còn rất nhiều vấn đề phải giải quyết, bàn bạc khi đổi mới, triển khai, áp dụng nhưng hoàn toàn có thể thực hiện hướng đến cách tiếp cận mới trong dạy IFRS.

Tài liệu tham khảo

[1] Nguyễn Cửu Đỉnh, Doanh Thị Ngân Hà, Nguyễn Thị Bích Tuyền (2017), *Giới thiệu IFRS vào chương trình đào tạo ngành Kế toán của các trường đại học Việt Nam,* Kỷ yếu hội thảo "*IFRS Cơ hội và thách thức khi áp dụng tại Việt Nam*", Trường Đại học Văn Lang, tr. 247-252.

[3] Mai Ngọc Anh (2017), *Đào tạo chuẩn mực quốc tế về báo cáo tài chính (IFRS): cơ hội và thách thức đối với các trường đại học Việt Nam,* Kỷ yếu hội thảo "*IFRS Cơ hội và thách thức khi áp dụng tại Việt Nam*", Trường Đại học Văn Lang, tr. 241-246.

[3] Trần Mạnh Dũng, Nguyễn Thúy Hồng (2016), *Giảng IFRS trong đào tạo kế toán,* Tạp chí Kế toán và Kiểm toán, số 150.

[4] Mai Thị Hoàng Minh (2014), *Vận dụng Chuẩn mực Kế toán công quốc tế để trình bày báo cáo tài chính nhà nước theo mô hình Tổng Kế toán Nhà nước*, Kỷ yếu hội thảo khoa học "*Kế toán khu vực công tại Việt Nam trong tiến trình hội nhập kinh tế toàn cầu",* Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh, tr. 22-33,

[5] Nguyễn Thế Thọ (2017), *Áp dụng IFRS đối với các công ty niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam lợi ích, thách thức và lộ trình*, nguồn: https://tapchichungkhoan.vn.